

Zgłoszenia dla drobiu/ jaj wylęgowych

Opisanych poniżej zgłoszeń nie składają podmioty, które są zwolnione z obowiązku dokonywania zgłoszeń zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 grudnia 2022 r. w sprawie wymagań dla zakładu drobiu, po spełnieniu których podmiot prowadzący zakład drobiu ma obowiązek dokonywania zgłoszeń do komputerowej bazy danych (Dz.U. 2022 poz. 2829)

Wszystkie zgłoszenia dotyczące drobiu/ jaj wylęgowych składane są **dla zakładu drobiu jako całości** a nie dla poszczególnych budynków wchodzących w skład zakładu drobiu.

Lp.	Typ zgłoszenia	Typ zdarzenia	Kiedy używać
1	Zgłoszenie drobiu do rejestru	Pierwsza rejestracja	Zgłoszenie składane: 1. Podczas rejestracji zakładu drobiu, istniejącego przed dniem wejścia w życie ustawy o systemie IRZ (zakład drobiu rejestruje się w IRZplus w związku z otrzymaniem numeru od powiatowego lekarza weterynarii) Jest to pierwsze zgłoszenie wskazujące na stan drobiu/jaj wylęgowych w zakładzie drobiu, który funkcjonował na rynku w dniu rejestracji w systemie IRZplus. Rozliczanie zakładu (tego, który podlega obowiązkowi dokonywania zgłoszeń) rozpoczyna się od liczby drobiu/jaj ze stanu drobiu (ptaków)/jaj wylęgowych wskazanej na zgłoszeniu. 2. Dla drobiu pochodzącego z danego zakładu. Gdy w danym zakładzie drobiu pojawiają się ptaki nie wprowadzane z innego zakładu drobiu, a pochodzące z chowu własnego prowadzonego w tym samym zakładzie drobiu.
2		Przemieszczenie z państwa niebędącego członkiem UE	Wprowadzenie do zakładu drobiu, ptaków lub jaj wylęgowych z państwa niebędącego członkiem UE. Zgłoszenie należy złożyć w terminie do 7 dni od dnia zdarzenia.
3		Przemieszczenie z państwa UE	Wprowadzenie do zakładu drobiu, ptaków lub jaj wylęgowych z państwa należącego do UE. Zgłoszenie należy złożyć w terminie do 7 dni od dnia zdarzenia.
4	Zgłoszenie zmiany stanu stada drobiu	Padnięcia/ stłuczki	Zgłoszenie składane jest w cyklu tygodniowym , od pierwszego zdarzenia danego typu (padnięcia w przypadku drobiu, stłuczki w przypadku jaj wylęgowych) w zakładzie drobiu /rzeźni. Rozliczenia zgłoszenia dokonuje się w cyklu tygodniowym (cykl zaczyna się liczyć od pierwszego zdarzenia danego typu , np. pierwsze zaobserwowane padnięcie w środę – liczymy padnięcia w ciągu tygodnia i zgłaszamy wszystkie zliczone w danym tygodniu padnięcia z datą zgłoszenia. Jeżeli nie było padnięć – nie składa się zgłoszenia ze stanem „0”). W przypadku, gdy padłe ptaki / stłuczka nie zostają przekazane do zakładu przetwórczego lub spalarni (zostają przekazane np. na skarmianie zwierząt futerkowych/produkcję zanęt wędkarskich) do zgłoszenia należy dołączyć kopię dokumentu handlowego lub innego dokumentu potwierdzającego przekazanie zwłok ptaków podmiotowi innemu niż zakład przetwórczy lub spalarnia.

		W przypadkach, gdy zwłoki drobiu nie są przekazywane bezpośrednio po padnięciu do zakładów unieszkodliwiania (są magazynowane w mroźniach/ chłodniach), do czasu nowelizacji Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 7 listopada 2023 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie dokonywania zgłoszeń, składania wniosków lub przekazywania informacji do komputerowej bazy danych (Dz. U. 2023 poz. 2450), dopuszcza się następującą ścieżkę postępowania: 1. Zakład drobiu, dokonując zgłoszenia padnięcia, jeżeli nie jest w stanie, nie wskazuje numeru zakładu unieszkodliwiania, który odebrał zwłoki/stłuczkę - pozostawia na zgłoszeniu puste pole. Zgłoszenie zostaje złożone z błędem (przechodzi do Biura Powiatowego ARiMR). Do zgłoszenia dołącza oświadczenie, że numer zakładu unieszkodliwiania, który odbierze zwłoki/stłuczkę zostanie uzupełniony po przekazaniu zwłok drobiu/stłuczki; 2. Pracownik BP ARiMR, po weryfikacji zgłoszenia i w/w oświadczenia uzasadni w systemie i zatwierdzi zgłoszenie padnięcia drobiu, wpisując – „Numer zakładu unieszkodliwiania zostanie wskazany po odbiorze zwłok/stłuczki”. 3. Po faktycznym przekazaniu zwłok drobiu/stłuczki do zakładu unieszkodliwiania, zakład drobiu dokonuje korekty zgłoszenia padnięcia, co pozwala zachować terminowość pierwotnego zgłoszenia, wskazując numer zakładu unieszkodliwiania zwłok, który faktycznie zwłoki/stłuczkę z danego zgłoszenia padnięcia drobiu odebrał. Powyższa ścieżka postępowania umożliwia odzwierciedlenie rzeczywistego stanu zachodzącego w zakładzie drobiu w zakresie padnięć i przekazania zwłok do zakładu unieszkodliwiania.
5	Przemieszczenie do państwa niebędącego członkiem UE	Zdarzenie - wybycie drobiu (ptaków)/ jaj wylęgowych z zakładu drobiu do państwa niebędącego członkiem UE. Zgłoszenie należy złożyć w terminie do 7 dni od dnia zdarzenia.
6	Przemieszczenie do państwa UE	Zdarzenie - wybycie drobiu (ptaków)/ jaj wylęgowych z zakładu drobiu do państwa należącego do UE. Zgłoszenie należy złożyć w terminie do 7 dni od dnia zdarzenia.
7	Przybycie (zwiększenie)	Zdarzenie - wprowadzanie do zakładu drobiu: drób/jaja wylęgowe z innego zakładu drobiu (przemieszczenia między zakładami drobiu w kraju). Zgłoszenie należy złożyć w terminie do 7 dni od dnia zdarzenia.
8	Wybycie (zmniejszenie)	Zdarzenie - wyprowadzanie z zakładu drobiu: drób / jaja wylęgowe do innego zakładu drobiu (przemieszczenia między zakładami drobiu w kraju) lub do rzeźni. Zgłoszenie należy złożyć w terminie do 7 dni od dnia zdarzenia.
9	Zabicie z nakazu PLW	Zdarzenie - zabicie ptaków w zakładzie drobiu z nakazu Powiatowego Lekarza Weterynarii (np. z powodu ptasiej grypy). Zgłoszenie należy złożyć w terminie do 7 dni od dnia zdarzenia.

10		Zamknięcie cyklu	Zdarzenie – zakończenie cyklu w danym zakładzie drobiu (przed ponownym zasiedleniem zakładu). Ten typ zdarzenia należy zastosować, gdy w aplikacji IRZplus stan drobiu jest większy od „0” a fizycznie, na dzień zamknięcia cyklu na zakładzie, stan w zakładzie drobiu jest równy „0”. Nie składa się zgłoszenia ze stanem „0”. Zgłoszenie należy złożyć w terminie do 7 dni od dnia zdarzenia. Gdy w zakładzie drobiu po zakończeniu cyklu, pomimo złożenia wszystkich wymaganych zgłoszeń i fizycznego zerowego stanu drobiu na zakładzie, a w systemie: a) na stanie zakładu widnieje „nadmiarowy” drób b) na stanie zakładu odnotowane są nieprawidłowości świadczące o tym, że wyszło więcej drobiu/ jaj wylęgowych, niż wynika to ze zgłoszeń należy: Dla „nadmiarowych” sztuk drobiu odnotowanych w systemie mimo złożenia w wymaganych zgłoszeń (stan dodatni, przypadek a)) – należy złożyć zgłoszenie „zamknięcie cyklu” wskazując „nadmiarową” liczbę drobiu na zgłoszeniu; Dla „niedomiarowych” (stan ujemny, przypadek b) – dokonać korekty zgłoszenia przybycia do stada o liczbę wynikającą ze stanu „ujemnego” lub złożyć oddzielne zgłoszenie przybycia dla liczby wynikającej ze stanu ujemnego. Należy pamiętać, że liczba nieprawidłowości pojawia się, jeżeli więcej zwierząt wyszło niż przybyło do działalności. Jednocześnie należy mieć na uwadze konieczność uzyskania korekty lub zgłoszenia od zakładu komplementarnego, z którego drób/ jaja wylęgowe były przemieszczone do zakładu dokonującego korekty/ zamknięcia cyklu (jeżeli skorygowane/zgłoszone zdarzenie będzie zgłoszone z datą po dacie zdarzenia wybycia działania nie będą skutkować poprawną liczbą zwierząt w zakładzie).
11	Zgłoszenie uboju drobiu w rzeźni	Przybycie do rzeźni i ubój	Rzeźnia składa jedno zgłoszenie, które realizuje równocześnie zgłoszenie przybycia do rzeźni i uboju drobiu w rzeźni. Zgłoszenie należy złożyć w terminie do 7 dni od dnia zdarzenia. W przypadku, gdy drób przemieszczany jest z zakładu drobiu zlokalizowanego w Polsce i padnie w transporcie do rzeźni, rzeźnia powinna złożyć: 1. Zgłoszenie uboju drobiu w rzeźni, z zaznaczonym typem zdarzenia „Przybycie do rzeźni i ubój” (dotyczy zwierząt pochodzących z zakładów drobiu z terenu Polski) – na zgłoszeniu należy wskazać liczbę drobiu, który trafił z działalności komplementarnej (z zakładu drobiu) i został poddany ubojowi. Jeżeli w transporcie część ptaków padnie, wówczas liczbę ptaków poddanych ubojowi należy wykazać jako liczbę ptaków przemieszczonych do rzeźni z zakładu drobiu (zgodną z liczbą wskazaną na zgłoszeniu z zakładu drobiu) pomniejszoną o liczbę ptaków, które padły w transporcie.

			Jednocześnie należy zwrócić szczególną uwagę na zgodność dat zdarzenia przemieszczenia składanych przez oba podmioty. Data kupna / wwozu na <i>Zgłoszeniu uboju drobiu w rzeźni</i> musi być równa dacie zdarzenia ze zgłoszenia <i>Zmiany stanu stada drobiu</i> w typie zdarzenia <i>Wybycie (zmniejszenie)</i> złożonym przez zakład drobiu pochodzenia (z którego drób przemieszczono do rzeźni). 2. Dla drobiu, który padł w transporcie składa Zgłoszenie zmiany stanu stada drobiu, z typem zdarzenia – Padnięcia/ stłuczki (patrz typ zgłoszenia - Zgłoszenie zmiany stanu stada drobiu/ typ zdarzenia - padnięcia/stłuczki).
12		Ubój po wwozie	Rzeźnia składa zgłoszenie dla drobiu wwiezionego bezpośrednio do rzeźni spoza Polski. Zgłoszenie należy złożyć w terminie do 7 dni od dnia zdarzenia. Dla drobiu, który padł w transporcie z zagranicy, rzeźnia nie dokonuje żadnych zgłoszeń. Przekazuje padłe ptaki do zakładu unieszkodliwiania.
13	Zgłoszenie unieszkodliwienia zwłok drobiu	Zgłoszenie unieszkodliwienia zwłok drobiu	Składa zakład unieszkodliwiania zwłok lub spalarnia. Zgłoszenie należy złożyć w terminie do 7 dni od dnia zdarzenia. W przypadku zwłok ptaków, które padły w transporcie z zagranicy do rzeźni, zakład unieszkodliwiania odbiera padłe ptaki od rzeźni a na zgłoszeniu unieszkodliwienia wskazuje: – przyjęcie padłych ptaków pochodzących z kraju wskazanego przez rzeźnię oraz rzeźnię jako miejsce, z którego padłe ptaki odebrano.

Podstawy prawne:

Zgodnie z art. 44 ustawy z dnia 4 listopada 2022 r (Dz. U. 2023 poz. 1815 tj.) o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt

1. Podmiot prowadzący zakład drobiu zgłasza do komputerowej bazy danych:

1) zwiększenie lub zmniejszenie liczby ptaków i jaj wylęgowych **w zakładzie drobiu**,

2) zabicie ptaków z nakazu powiatowego lekarza weterynarii **w zakładzie drobiu**

– z podaniem liczby ptaków i jaj wylęgowych, których przybyło lub ubyło **w zakładzie drobiu**, oraz miejsca pochodzenia lub przeznaczenia ptaków lub jaj wylęgowych w terminie **7 dni** od dnia wystąpienia tych zdarzeń.

2. W przypadku padnięć lub śmierci ptaków w innych okolicznościach niż zabicie z nakazu powiatowego lekarza weterynarii **w zakładzie drobiu** podmiot prowadzący **zakład drobiu** zgłasza do komputerowej bazy danych łączną liczbę sztuk ptaków, których ubyło z tych przyczyn **w zakładzie drobiu w okresie tygodnia**.

Zakres wymaganych na zgłoszeniach danych określa Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 marca 2023 r. w sprawie dokonywania zgłoszeń, składania wniosków lub przekazywania informacji do komputerowej bazy danych (Dz. U. 2023, poz. 495 oraz zmieniające je Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 7 listopada 2023 r., poz. 2450).

Wykaz wszystkich aktualnych aktów prawnych dotyczących identyfikacji i rejestracji zwierząt dostępny jest na stronie Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w zakładce „Co robimy” -> „Identyfikacja i Rejestracja Zwierząt” -> „Akty prawne”.

Wyraźnie należy rozdzielić zdarzenia dotyczące zwiększenia/ zmniejszenia liczby ptaków/ jaj wylęgowych, od zdarzenia padnięcia lub śmierci ptaków w innych okolicznościach.

Padnięcia / stłuczki i śmierć w innych okolicznościach należy dokonywać w cyklu tygodniowym (tzn. od odnotowania pierwszego zdarzenia danego typu zliczyć ich liczbę w okresie tygodnia i zgłosić zbiorczo) np. 01.04 - padło 2 szt., 04.04 - padło 6 szt., do 07.04 już nic nie padło. Zgłaszam padnięcie 8 szt. w dniu 08.04. jako dniu zliczającym cykl. Natomiast, jeżeli zdarzenia tego typu nie odnotowano w zakładzie, to nie składamy żadnych zgłoszeń, gdyż stanów „0” nie wykazujemy.

Zarejestrowanie zakładu drobiu przez producentów jest możliwe po:

- **uzyskaniu Weterynaryjnego Numeru Identyfikacyjnego** nadanego przez **Powiatowego Lekarza Weterynarii** dla działalności dotyczącej drobiu lub jaj wylęgowych. Zatem w przypadku zakładu drobiu, pierwsze kroki należy skierować do właściwego Powiatowego Lekarza Weterynarii (od decyzji PLW uzależnione jest dalsze postępowanie. Gdy PLW nie nada numeru, nie ma podstaw do zarejestrowania zakładu drobiu w ARiMR);
- uzyskaniu numeru Ewidencji Producentów nadanego zgodnie z ustawą z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, jeśli nie został wcześniej nadany;
- uzyskaniu dostępu do aplikacji IRZplus, którego sposób nadania jest wskazany w Podręczniku użytkownika IRZplus zamieszczonego na stronie <https://www.gov.pl/web/arimr/portal-irzplus>

Mając na uwadze charakter nadzoru prowadzonego przez organy Inspekcji Weterynaryjnej należy ustalić z Powiatowym Lekarzem Weterynarii czy deklarowany rodzaj działalności podlega obowiązkowi rejestracji w systemie prowadzonym przez Agencję.

Zakłady drobiu

- a) **inne** - zakład drobiu, w którym utrzymuje się drób w celu prowadzenia działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej oraz sprzedaż bezpośrednią;
- b) **zakład hodowli drobiu rzeźnego** - zakład drobiu, w którym utrzymuje się drób w wieku powyżej 2 tygodni, w celu uzyskania produktu rzeźnego (chów i hodowla brojlerów);
- c) **zakład hodowli kur niosek** – zakład drobiu, w którym utrzymuje się samice z gatunku *Gallus gallus* (kura domowa) w wieku powyżej 2 tygodni w celu produkcji jaj;
- d) **zakład hodowli zarodowej** – zakład hodowli drobiu produkujący jaja wylęgowe przeznaczone do wylęgu piskląt reprodukcyjnych, prarodzicielskich lub rodzicielskich;
- e) **zakład odchowu drobiu** – zakład drobiu, w którym odchow drobiu hodowanego trwa do fazy osiągnięcia dojrzałości płciowej lub rozpoczęcia nieśności;
- f) **zakład reprodukcyjny** - zakład hodowli drobiu produkujący jaja wylęgowe przeznaczone do wylęgu piskląt użytkowych;
- g) **zakład utrzymujący drób na użytek własny** - zakład drobiu, w którym utrzymuje się zwierzęta na potrzeby własne. W zależności od liczebności utrzymywanych zwierząt zwolnienie ze składania zgłoszeń przemieszczeń utrzymywanego drobiu reguluje rozporządzenie Ministra Rolnictwa

i Rozwoju Wsi z dnia 23 grudnia 2022 roku *w sprawie wymagań dla zakładu drobiu, po spełnieniu których podmiot prowadzący zakład drobiu ma obowiązek dokonywania zgłoszeń do komputerowej bazy danych*;

h) **zakład wylęgu drobiu** – zakład drobiu, w którym zbiera się i przechowuje jaja oraz prowadzi się ich inkubację i wylęg w celu dostarczenia:

- jaj wylęgowych;
- piskląt jednodniowych należących do drobiu lub piskląt innych gatunków, za które uważa się pisklęta drobiu mające mniej niż 72 godziny życia, jeszcze niekarmione, a w przypadku piskląt kaczki piżmowej (*Cairina moschata*) lub jej krzyżówki, które mogły być karmione.

Rodzaje działalności a zgłoszenia do IRZplus:

Zakład reprodukcyjny – zgłasza:

- podczas pierwszej rejestracji - stan kur i jaj wylęgowych na dzień rejestracji (zgłoszenie składane tylko raz podczas rejestracji funkcjonującego zakładu);
- zwiększenie liczby drobiu wprowadzając na stan np. kury;
- zmniejszenie liczby jaj wylęgowych wyprowadzając jaja wylęgowe lub
- zmniejszenie liczby drobiu wyprowadzając kury lub
- padnięcia drobiu/ stłuczki jaj.

Zakład wylęgu drobiu – zgłasza:

- zwiększenie liczby jaj wylęgowych (wprowadza na stan jaja wylęgowe) – a następnie
- zmniejszenie liczby ptaków (wyprowadza ptaki);
- padnięcia/stłuczki (wyprowadza stłuczki, niezależnie czy dotyczy jaj czy padłych przed opuszczeniem zakładu piskląt).

Pozostałe zakłady drobiu - Zakład odchowu drobiu / Zakład hodowli zarodowej / Zakład hodowli kur niosek / Zakład hodowli drobiu rzeźnego / inne – zgłaszają:

- zwiększenie liczby ptaków lub
- zmniejszenie liczby ptaków
- padnięcia drobiu/ stłuczki jaj

Zakład utrzymujący drób na użytek własny - zakład drobiu, w którym utrzymuje się zwierzęta na potrzeby własne. Do czasu zmiany przepisów obowiązują zasady jak dla pozostałych zakładów - obowiązek rejestracji zakładu i po spełnieniu warunków wskazanych w Rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 grudnia 2022 roku *w sprawie wymagań dla zakładu drobiu, po spełnieniu których podmiot prowadzący zakład drobiu ma obowiązek dokonywania zgłoszeń do komputerowej bazy danych*, obowiązek składania zgłoszeń.

Inne rodzaje działalności:

Rzeźnia – zgłasza uboje (przemieszczenie z zakładu drobiu i ubój lub ubój po wwozie). **W przypadku padnięcia drobiu w transporcie do rzeźni, rzeźnia składa:**

- dla sztuk, które poddała ubojowi - *Zgłoszenie zmiany stanu stada drobiu* o typie zdarzenia *Przybycie i ubój* (wskazuje liczbę ptaków, które po przybyciu z danego zakładu drobiu do rzeźni zostały poddane ubojowi);
Jeżeli w transporcie część ptaków padnie, wówczas liczbę ptaków poddanych ubojowi należy wykazać jako liczbę ptaków przemieszczonych do rzeźni z zakładu drobiu (zgodną z liczbą wskazaną na zgłoszeniu z zakładu drobiu) **pomniejszoną** o liczbę ptaków, które padły w transporcie.
- dla sztuk padłych - *Zgłoszenie zmiany stanu stada drobiu* o typie zdarzenia *Padnięcia/Stłuczki*.

Należy zwrócić szczególną uwagę, aby data kupna / wwozu na *Zgłoszeniu uboju drobiu w rzeźni* była zgodna z datą zdarzenia ze zgłoszenia *Zmiany stanu stada drobiu* w typie zdarzenia *Wybycie (zmniejszenie)* złożonym przez zakład drobiu pochodzenia (z którego drób przemieszczono do rzeźni);

Zakład unieszkodliwiania – unieszkodliwienie. Firma odbierająca odpady zgłasza unieszkodliwienie zwłok podając min.: numer zakładu drobiu albo rzeźni, z którego zwłoki ptaków przyjęto do zakładu, gatunek, liczbę unieszkodliwionych zwłok ptaków, datę przyjęcia zwłok ptaków do zakładu oraz datę ich unieszkodliwienia.

W przypadku, gdy system poinformuje o błędzie, jeżeli zgłoszenie zostało prawidłowo wypełnione można złożyć w IRZplus dokument z błędem typu Uwaga. Pracownicy BP ARiMR, po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego, uzasadnią błąd i zatwierdzą zgłoszenie.

UWAGA – wszystkie zgłoszenia składane są dla zakładu drobiu jako całości, a nie dla poszczególnych budynków/ obiektów wchodzących w skład danego zakładu drobiu. Nie dokonuje się zgłoszeń dla budynków wchodzących w skład zakładu drobiu.

UWAGA – jaja konsumpcyjne nie podlegają rejestracji w komputerowej bazie danych prowadzonej przez ARiMR.

UWAGA

W przypadku zgłoszeń padnięć, gdy padły drób lub stłuczka jaj/ jaja wylęgowe nie są przekazywane do zakładu unieszkodliwiania zwłok lub spalarni, a trafiają na „skarmienie”, „produkcję zanęt wędkarskich” itp. - do zgłoszenia padnięcia należy dołączyć w systemie załącznik w postaci **kopii dokumentu handlowego** lub **innego dokumentu** potwierdzającego przekazanie zwłok ptaków podmiotowi innemu niż zakład przetwórczy lub spalarnia. Załączenie w/w dokumentu do zgłoszenia padnięcia umożliwi pracownikowi biura powiatowego ARiMR zatwierdzenie zgłoszenia padnięcia, na którym nie został wskazany numer zakładu przetwórczego lub spalarni (na podstawie Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 7 listopada 2023 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie dokonywania zgłoszeń, składania wniosków lub przekazywania informacji do komputerowej bazy danych poz. 2450).